

Krigsraadet, i hvilket det, som jeg har sagt, med 10 Stemmer mod 1 blev besluttet at opgive Stillingen; denne Protokol, hvortil han henviste i det Par Minuter, jeg saae ham, efter hvad der var skeet, er endnu ikke ankommen; den maa være sendt med Posten; Krigsministeren havde, da jeg sidst talte med ham, endnu ikke modtaget den. Det er først, naar man har modtaget denne Protokol, at man vil kunne danne sig en Forestilling om, hvad der har bevæget Krigsraadet til at tage den skjæbnesvangre Beslutning at opgive Dannevirke, — ikke uden Sværdsflag, ikke uden at der er flydt Blod — men uden at Stillingen er bleven indtaget. Derom er det umuligt endnu at danne sig nogen klar og bestemt Mening. Der er visse almindelige Grunde, som man i den Henseende kan anføre. To Hensyn havde den kommanderende General at tage, det ene: at han havde at hvide et alvorligt, Nationen værdigt Forsvar af Dannevirkefæstningen, det andet, at Armeen ikke blev oprevet ved dette Forsvar. Hvad der nu har gjort, at Sagen har stillet sig saaledes for ham, at han til det paagjældende Tidspunkt har troet at burde forlade Stillingen, det er det, som ikke ligger klart for. Der er Ingen her, som derom veed Besked, da, som sagt, det Altsiykke mangler, der skal indeholde de fornødne Oplysninger i Sagen. Jeg kan derfor ikke Andet end aldeles billige, at min høitagtede Kollega har besluttet at hidkalde den kommanderende General og Stabschefen for at afæffe dem en Forklaring, og jeg kan fremdeles ikke Andet end billige, at han midlertidig har overdraget til Viittichau og Stjernholm at træde ind i disse to Mænds Stillinger. At denne Ordre endnu ikke direkte er tilstillet de Paagjældende, beroer derpaa, at der er hørt Kanonflugt Vest for Alabenraa og Flensborg, og at lade Ordren komme dem tilhænde i et saadant Dieblit, maatte synes urigtigt; men saasnart den kommanderende General og Stabschefen komme til Sønderborg, ville de finde Befalingen om at begive sig til Kjøbenhavn, for der mundtligt at fuldfærendiggjøre, hvad der kan mangle i de i Protokollen givne Forklaringer. Et Punkt er der desuden, som særkligt maa opfordre til at hidkalde den kommanderende General og afæffe ham Forkla-

ring, det nemlig: at hans Beslutning om at forlade Dannevirkefæstningen er tagen, uden at han derom forud har henvendt sig til Krigsministeren (Stemmer i Salen og paa Tribunen: Hør! Hør!), og uden at han derom forud har henvendt sig til Kongen! Naar jeg her siger Krigsministeren og Kongen, saa siger jeg det ikke for dermed at fremstille dem som to forskjellige Myndigheder, men jeg siger det, fordi jeg vilde finde det naturligt, at selve Krigsministeren, dersom det paa nogen Maade var muligt, ikke vilde have taget en saaa skjæbnesvanger Beslutning, uden derpaa at have erholdt allerhøieste Approbation. Den kommanderende General har undladt at indhente Krigsministerens Resolution og den allerhøieste Resolution. Der har, saa synes det, dertil været tilstrækkelig Tid (Stemmer i Salen og fra Tribunen: Hør! Hør!), og det er mig uforklarligt, hvorfor det ikke er skeet; jeg maa derfor ogsaa og navnlig i den Henseende aldeles billige den af min høitagtede Kollega fattede Beslutning.

Men lader os ikke dømme overilet; lader os ikke fælde nogen Dom, før Alt foreligger klart; Besindigheden dømmer ikke, før Sagen er oplyst fra alle Sider. Da jeg saae og talte med disse Mænd, den kommanderende General, Stabschefen og dem, som staae disse nærmest, beundrede jeg dem; der var over dem udbredt den største Koldblodighed og Kolighed, støttet paa Overbeviisningen om, at en alvorlig Modstand maatte gjøres ved Dannevirke. Lader os derfor ikke letfindigt gaae hen og fordomme saadanne Mænd (Afskydelse og stærkt Modsigelse fra Tribunen). Ja, ville De, mine Herrer, letfindigt gjøre det, det bliver deres Sag; jeg vil det ikke. Jeg vil sige Dem en Ting! Et Tegn paa, at en Nation er sin Opløsning nær, det er, naar man flynger Ordet „Forsvædri“ ud imod dem, som tjene deres Fædreland tro, naar man kaster Mistanke paa dem, som ere berebte til at offere deres Liv for Fædrelandet, naar der, medens Tjenden staaer i Landet og Kanontordenen høres fra den ene By til den anden, haves Gadeopløb og Tumulter, hvorved man troer at tiltvinge sig visse Beslutninger, og